

Ginette Lantelme

Segueix [publicantse

La felicitat
en un recó

Un article den R. Ramón y Vidales

El popular escriptor R. Ramón y Vidales que, com es sabut, viu al Vendrell, ha tingut la amabilitat de enviarnos aquest treball que reproduim ab molt gust per tractarse de uns pintorescos recorts sobre l'eminent Guimerà, contats ab aquella gracia, frescor y afecte que n Ramon sab posar en els seus articles sobre el Mestre, algún dels quals hem tingut la satisfacció de donar a conèixer desde aquestes mateixes pàgines.

L'Angel Guimerà, aparedat

Tal com sona: l'eximi poeta de Catalunya y gran dramaturg Angel Guimerà, junt ab la seva bona mare Na Marguerida, aquella mare tan lloada y santificada en les «Tristes» del gran poeta, un diumenge al matí, al despertar en sa casa pairal aquí al Vendrell, van trobar-se aparedats dintre de la mateixa.

Veus aquí com va esser un cas tan insolit.

Sabut es que nostra vila celebra'l seu mercat setmanal el diumenge, y als de l'istiu, hi són portades grosses partides de forchs de alls, que's mercadegen a la plassa. Doch, bé; a l'època que'ns referim, el mercat d'all's se celebrava a la petita plassa coneguda ab el nom de «Plassa dels Alls», y com que aquesta era insuficient, les piles de forchs se extenien pels carrers qui arrenquen de la mateixa, en un dels quals, fenthi cantonada, s'hi troba la casa pairal del gran dramaturg, y com aquest residia ab la seva mare a Barcelona, y no més venien al Vendrell els istius, la casa restava, com diu ell al descriuerla,

«Ab els portals y finestres com d'un sepulcre tancats, ab les tapies ennegrides, y que's trista de mirar!»

Y el pany de paret d'aquesta casa, quina porta restava gairebé sempre tancada, no li venia pas poch bé pera ocupar-lo, portalada inclusiu, an en Tripé de Vilafranca, negociant popularíssim a totes les places de mercat penadesenques, tant per la seva xerrameca pintoresca y cridanera, tant cridanera que quan feya un tracte la seva veu sobressortia del general remoreig de la plassa, com pel seu tipu que en Guimerà recorda y descriu encara, ventrut y rabassut, de cara, neta de pèl, grossa y rodona com lluna plena y vermella com un pebrot vermell, en còs de camisa, arramengat de brassos y espitregat y ventre sortit que trontollant rebotia per sobre la trinxa de les calses de fil, cordades més avall del llombrigo. Bé prou que'l deuen recordar an en Tripé els seus contemporanis vilafranquins y vendrellenchs.

Donchs, bé, en Guimerà y la seva mare havien arribat al Vendrell ab l'últim tren de la nit d'un dissabte, revetlla de mercat, y a la matinada, vinga arribar carretades d'all's, quedant ben aviat la plassa y els carrers propers ocupats per grans piles de forchs, y la contracció va comensar, que sempre ho ha sigut de matiner el mercadeig d'all's, y ls remoreigs y la més forta y sanitosa fragancia de l'all, canfora del pobre, anaven desvetllant als veïns, entre ells a l'Angel, qui, ensonyat y tot, estona ha

CORREU DE PARIS

*Ginette Lantelme. — Jo no'n volia dir
rès. — La fantasia dels periodistes
y del públich de París. — El tràgich
accident. — Pobre Lantelme!*

Fina, elegant, fresca y desinvolta, adorablement frívola y lleugera era Mme. Lantelme el tipu d'una actriu parisenca de les que s'enduen el públich y la premsa sense arribar may a esser eminencia. Tenia un somris deliciós, una dolsa cabellera rossa y uns ulls grossos y dilatats overts a tota impressió y que a voltes s'omplien de tendresa.

A les taules era simpàtica y se li descubria temperament y estudi, però sense cap tret de forta personalitat. Per això, quan me vareig enterar de la seva tràgica mort en aygues del Rin no vaig creure que la pèrdua d'aquesta bona actriu parisenca arribés a con moure, tant y tant, l'esperit de le *Tout-Paris* artístich ni que dongués lloch a tants comentaris y intrigues, ni que arribés adhuch, fins a mi, el desitg de parlarvos de Lantelme y de la seva mort.

Sabeu per què això? Per que a París s'estimen a les persones que valen; son estimades com quelcom nacional y en tot o els parisenchs hi trobarou una goteta d'amor o de respecte per elles. Aixís, quan els diaris donaren conte de que la simpàtica Lantelme navegant pel Rin en el *yacht* del seu marit havia desaparegut essent segurament negada y enduta per la corrent del riu cada cor parisench tingué un sobressalt.

¿Què havia passat? Com podia esser que Lantelme hagués caygut del *yacht* a l'aygua sense que ningú se'n adonés? Com es que'ls telègemes que venien de *Emmerich-sur-Rhin* (lloch del sinistre) eren tant lacònichs? Com era que'l cos

tenia sentint el timbre agut y cridaner de la veu den Tripé.

Y aquest vinga fer compres y apilar partides de forchs a la fatxada de cal Kimet, que ab aquest nom es coneguda la casa pairal de l'eximi poeta, y ben aviat, com altres dies la porta quedà murallada fins gairebé arrán de balcons del primer pis.

Y la fidel serventa se va llevar, baixant a obrir la porta del carrer, y ¡valguens el bon Deu! quin astorament el de la bona minyona a l'esbalandrar les portes y trobarse ab que la llum no entrava. Tornà a dalt cridant espordida; prest se llevaren l'Angel y la seva mare tement alguna desgracia, y baixaren tots a la entrada, quina atmósfera s'havia fet irrespirable pel fort baf de l'all novell que se'n havia ensenyorit.

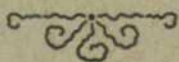
L'Angel va compendre tot seguit de lo que's tractava: palpà l'extranya muralla que obstruïa la porta y va dir, tot rient, a la seva mare y a la minyona, qui no les tenien totes:

—El Tripé'ns ha aparedat la porta ab una pila de forchs, d'alls. S'ha degut creure que a la casa no hi havia ningú.

Es clar que l'aparedament no va tenir altres conseqüències que l'astorament de la minyona al trovarse ab aquella original muralla devant la porta, que si va esser fàcilment desfeta ab una estona de treball d'uns quants brassos, certament hauria costat molt y molt desferla a caminades.

Y mestre Guimerà encara'l recorda somrient aquest còmich epissodi de la seva vida íntima.

R. RAMON Y VIDALES

de Lantelme l'únich recort que podria tenir París d'aquella qui passà pels seus escenaris fresca y agradable com un pom de flors, no era trobat encare?

Aquestes incertituts dongueren lloch a que tothom digués la seva sobre la mort de la jova actriu. Per uns se tractava d'un assassinat, per altres d'un suïcidí, pocs creyen en un accident impen-sat y tonto.

El Procurador Imperial de *Emmerich-sur-Rhin* en vista de que resulta-va verament un poch misteriós y inexplicable que una dòna, l'ànima d'una excursió, hagués pogut caure a l'aygua sense que ningú se'n adongués, va instruir diligenciass criminals pera aclarir el fet.

En tant a París se parlava del suïcidí de Lantelme. Els seus amichs y mestres eren preguntats constantment per els periòdistes sobre'l caràcter y l'història de la jove actriu. Y totseguit va corre que Ginette Lantelme, havia passat fortes crisis de dolor, que era de temperament melancòlich y somniador ab tot y que a les taules apareixia de ben altra manera. La novela's formava, creant a l'entorn de l'artista perduda una auriola de simpatia, de commiseració que la feya més interessant. Ja no veuriem més aquells ulls que un dolor profon y afollador havia clos per sempre.

Però lo que més desesperava era que no's trobés el cos de l'hermosa *Ginette*, l'adorable cos rialler y enjoguessat, aquella flor de París que ara deuría mustigarse y enllotarse en les tèrboles aygues del riu ingrat.

Finalment tot va aclarirse. La novela s'esvahí, l'adorable cos de la pobre *Ginette* fou trovat ert, inflat, blavós!

El fet s'esplicava aixís: res de passions ni suïcidis, senzillamen-una indisposició.

El 1 de Juliol, Mme. Lantelme y el seu marit acompanyats d'uns quants amichs acordaren remontar el Rin fins Francfort en el *yacht* de M. Edwards. El *yacht* es una embarcació petita, una joguina preciosa. La més franca alegria regnava durant el viatge y sobretot quan arribaren a Emmerich. A mitja nit reprengueren el camí cap a Wesel. Després d'una hora de camí durant la qual havien destapat *xampany* al pont, la fadiga's feu sentir y tots baixaren a llurs cabines cantant y rient. Mme. Lantelme tenia la costum cada vespre al baixar de coberta de posarse en *toilette* de nit en la seva cabina tocador. Aquesta es mol petita y té una finestra de la qual allargant el bras se pot tocar l'aygua. Aquell vespre, mentres s'estava arreglant degué trobarse, de sobte indisposada, com ho demostrà l'estat del camarot y segurament corregué a la finestra desde hont per una sachsejada de l'embarcació degué esser llensada a l'aygua.

Y diu un testimoni de presència: «Quan feya cinch minuts que tots ens havíem despedit varem sentir com un crit ofegat y ronch. Tots ens reunirem pera veure que era y aleshores trovarem a mancar a Lantelme.

Correguerem al camarot: era buyt y la finestra overta. La terrible veritat se'ns va aparèixer clarament. Havia caygut a l'aygua. La que era l'ànima, l'alegria de la nostra excursió havia mort estúpida. Les recerques que ferem foren en và y la nit les feya més difícils y infructuoses!»

Pobre Lantelme; aquesta es la veritat de la seva mort. Mort tonta, brutal y tràgica. Mort que no escau a la *petite Ginette*; a l'actriu que feya tant rebé la temporada passada *La Gamine* aquella noyeta enjoguessada que tant aviat plora com riu y que té un gran cor per l'amor.

Pobre Lantelme no sentirem més el
teu riure fresch, ni ta veu dolsa!

LOGE

Lletres valencianes

Conte a la Reina

(Paraules del bufó)

Era un poeta, Senyora,
d'una reina enamorat;
una reina encisadora
de cabell auriolat.

Era un palau sumptuós
ab una torre elevada;
era un parch meravellos
v era una nit estrellada.

L'enamorat trovador,
presoner de l Ideal,
teixia cançons d'amor
sota'l gòtich finestral.

Y la reina alimentava
aquella passió febrora,
perque escoltar li agradava
la cantinela amorosa.

Fins que desitg y constancia
—y una escala de torsal—
acortaren la distancia
del carrer al finestral.

Y en un hora y altra hora,
la blanca lluna indiscreta
sorprengué, somniadora,
els llavis de la senyora
en la boca del poeta.

L'amor, mentider, passà;
els temps desfullà les roses
y la regina oblidà
aquelles nits amoroses....

Un dia el palau triomfava
solemne y esplendorós.

La reina s'enmaridava
ab un príncep poderós....

Y al passar la cort d'amor
sota'l gòtich finestral,
era penjat el cantor
en l'escala de torsal.

Perdò, bella Magestat,
si aquest conte os ha enutjat,
si ha coníós vostra memoria
la trista y tràgica historia
de un poeta enamorat.

MIQUEL DURAN Y TORTAJADA

Pàgines festives

Estiuejant

Els cotxes que's dediquen a transpor-
tar passatgers baguls y capsas de som-
brero a l'estació desperten actualment
a son pas pels carrers amarats de sol de
nostre Ciutat, l'enveja de més de quatre
honrats ciutadans que per guanyar una
mesada migrada se veuen obligats, si
volen disfrutar de una mica de fresca, a
passejar els vespres amunt y avall del
Passeig de Gracia boy sentint com la
banda de un regiment militar se les en-
fila ab *Molinos de viento* y *El Conde
de Luxemburgo*.

En compensació les families que tiren
pilota a l'olla,—que ja es tirar,—ens fan
saber pels rotatius cursis que «hanaban-
donado los caniculares rayos de Febo que
en nuestra urbe caen, para ir en pos de
la vivificante brisa que sopla en las más
distinguidas y elegantes playas naciona-
les y extrangeras o del fresco que reina
en nuestros pintorescos pueblos del inter-
rior llenos de animación, júbilo y albo-
rozo.»

Tots els Balearis, donchs, se veuen
pléns de forasters que ab la seva alegria

y tabola pertorben al pobre malalt que plè de bona voluntat hi ha anat a pendre les aygues benfactores.

En dits establiments, per ironia del destí anomenats *curatius*, un malalt hi desempenya un trist paper y's converteix en objecte de les generals antipaties. ¡Ay del que patint de l'estòmach, tot dinant, mentres l'element jove parla ab animació creixenta del ball que pel vespre se combina, s'atrebeix a insinuar que l'arròs se li ha indigestat! Les *mamas*, llensantli llambregades de odi mal reprimit, mormuraràn:

—Què no l'ha sentit? Després qu'encara tindria d'estar content de que converséssim de coses plahentes pera distrèurel, no més obra la boca que pera queixarse y oféndrens; sembla que li fém nosa!...

—Per mi li agrada que'l compadeixin y se inventa lo dels dolors del estòmach, pera donar escenes... Quan jo no m trobo bé no menjo, y ell s'atipa com un desesperat.

—Es un groller, un desconsiderat que ni respecte guarda a les *dames*: la nit passada no va parar de jemegar privant-me de dormir.

—Uf! —afegeix una senyora grossa y tonta ventantse ceremoniosament,—es lo que'l meu marit no's cansa de repetir al amo del Establiment: si l'any vinent tenen malalts, no contin ab la nostre presència.

—Com que tinch tota la rahó,—acaba tot envanit per l'alussió l'espòs,—pera veure sofrir, quina necessitat ne tinch de mòurem de Barcelona: ¿no els hi sembla?...

En havent dinat els banyistes se muden y xano, xano, formant colles, segons el respectiu sexe y edat, emprenen la polsosa carretera que conduceix a l'estació; els senyors, tot caminant discu-

teixen la última partida de *tresillo*, y conversen de politica, de la calor, dels negocis, y de altres temes per un igual instructius y amens; el grop de senyores tot esbufegant pel sol y la polsaguera, procura enlluernarse retrayent les glories de la familia:

—No es per alabarme però, quan el meu senyor va ser diputat y va intercedir a les Corts pera que's socorrés a les víctimes de un naufragi, els habitants del poble, com a proba de agraïment per l'eloquencia ab que havía defensat la seva causa, volien organisar una processó y durlo sota tàlam com el Patró de la Parroquia; ell va refusar; ¡com que's tant modest, li va fer *frenta* allò de veures rodejat de tants de ciris!...

El jovent en tant, desgrana entre sospirs y mirades tendres, dolsos idilis d'amor:

—Fixis, senyoreta, ab aquesta rose lla hermosa y encesa.

—¡Ay! ¡ay! ¿per què?...

—¡Y m'ho pregunta! Perquè ella es un pàlid reflexe del color de la seva boca.

—Donchs vagi ab compte, Artur, que no hi ha flor sense espines.

—Y de les seves dentetes ne diu espines quant a ne mi me semblen blanchs angelets.

—Com se coneix que es un poeta de inspiració elevada.

—Y realista, Mercé: miri una vegada que vaig entregar una poesia intitulada «El gall de Nadal» al «Sospir gentil» no's va poguer publicar...

—Y això; ¿per què?

—Segons va dirme el Director, el carista encarregat de compòndrela al arribar a uns versos que deyen:

«Tu que téns la cresta roja
y el ventre farsit de prunes...»

se và suggestionar tant, que se la và men-

jar... Més ¡ay! que arriba un dia en que tot fineix y toca a son terme y una caiguda de tarda un vagó de tercera retorna a Ciutat al inspirat Artur...; la sentimental Mercé resta uns quants dies més al Balneari besant ab greu desconort un perfumat rinxo de cabell, penyora inolvidable del ensucrat idili del seu fogós aymador.

ALEGRIA

Amor etern

L'Artur sentia una passió boja, vehementiss ma per l'Amelia.

L'Amelia li corresponia en la mateixa forma; son amor envers l'Artur era també apassionat, impulsu y gairebé inconscient.

Y a totes hores se prometien y juraven que son amor havia d'esser durader, permanent, etern...

Etern!... Vetaquí la paraula. L'Artur prou li semblava y gayrebé ho haguera assegurat que per la seva part aquell amor, aquella passió folla y obsessionant, havia de durar tota la seva vida per accidentada y llarga que fos, però això li semblava poch.

Per altra part l'Amelia o ell mateix se podien morir abans d'arribar a vells; ningú'ls hi assegurava literalment la vida. Y això'l tenia preocupat... No poguer *assegurar*, no poguer perllongar, després de la mort, aquell voluptuós idili... No poguer perpetuar aquella lasciva sensació que experimentava per tot el seu cos ab la mera contemplació de l'Amelia! Aquella agradabilísima fruïció que li produhia l'esguardar sos gentils moviments, son bell caminar, ses gracioses línies corporals, l'ovalat perfecte de son rostre, el ritme de sos llavis, la ne-

gror y l'ondulat de sa cabellera explèndida, sa diminuta mà, son peu minúscol, sa mirada acaricianta, ses orelles gràcils, son nás correcte!...

Vaja, això era horrorós!... No podia ser!... Era massa crudeltat!...

Per forsa hi havia d'haver, avuy que les ciències avensen *que es una barbaritat*, una manera d'evitarho...

Y's passà dies y més dies rumiant el modo y forma de fer perdurar, d'allargar indefinidament, d'*eternisar* la personalitat y la *vida* d'abdós, d'evitar que per la mort d'un d'ells o tal volta de tots dos, aquell idili sensual y apassionat quedés interromput, s'estronqués...

De sobte, després de molt rumiar, un dia tingué una idea lluminosa.—Per fi—'s digué—ja volia dir jo que no hi hagués un medi d'evitar tanta crudeltat... Això haguera sigut impropï del segle en que vivim... El cinematògraf... Sí, el cinematògraf!... L'Amelia y jo ens farem *pelicular*, en tots els moviments y postures y expressions imaginables... y ja la mort no podrà rès ab nosaltres, ja li serà impossible interrompre nostre deliciós idili, perque, ni que'ns morim *viurem*.

Y efectivament: l'Artur y l'Amelia se feren impresionar pelicol·les, en les que hi figuraven com a protagonistes, pera tots els gustos: al saltar del llit, al vestirse, al besarse, al esguardars fit-a-fit, passejant, dormint, despedintse, abraçantse, a peu, a caball, en automòvil, en tramvía, en aeroplà, al teatre, al *cine*, al café, a la ciutat, a la montanya, al mitj d'un bosc, llegint, fumant, tocant el piano, pintant,—perque l'Amelia pintava divinament a l'aquarel·la—jugant al *tennis*, a pilota, al *cricket*, al dòmino, a escachs, empaytantse pel jardí, rihent, plorant, estant enfadats, estant contents, fent ganxet... en fi, pelicol·les

de tots els actes de la vida humana, quan menys dels més essencials.

Y l'Artur pensà novament:—Ara ja'ns podem morir... Nostre idili no dependrà del capritxo de la mort... Nostre amor serà etern.

*
**

Al cap de ben pochs dies l'Amelia's morí, y l'Artur al mateix dia que morí la seva estimada, feu funcionar el cinematògraf pera consolar-se.

Se feu projectar una escena en el jardí de casa seva, en que l'Amelia li tirava petons, apareixent aquesta sola entre dos exhuberants *parterres*.

L'Artur al véurela tant suggestiva,

tant incitant, tant provocativa, s'hi llençà com un foll pera estrényer-la entre's seus brassos y correspondre-li, ab els seus, aquells besos que la Amelia tant gentilment li tirava, però... al tractar de ferho, foradà la tela de projeccions fenthi un grós esboranch, y, ab l'empenta que portava anà a caure demunt de la caixa qui tancava l'inanimat cos de la seva estimada; comprenent, llavors, l'inutilitat de les seves precaucions pera eternisar el seu amor.

Y, agenollant-se davant del féretre, plorà amargament el bé que acabava de perdre.

I. SOLER y ESCOFET

Cansó de l'auba

¡Dolsa clarícia del matí!...
L'alosa canta...
Suau odor d'un llessamí:
l'odor fraganta.
La mossa a l'era hi desfà un cant
Potsé ha plogut aqueixa aubada;
l'herba es mollada
y estàn els arbres degotant...
¡Dolsa clarícia del matí!
Vella masía
¡com fores dolça si un perli
somriure'n llavis de l'aimia
de llum te coronés!
L'aimia es lluny per sempre més...

.....
¡Trista agonia del matí
riute de mon dolor, riute de mi!

LLUIS CAPDEVILA.

Aficionats notables

Miquel Planes Marull

Molt jove és, l'aficionat gironí que avuy doném a conèixer, solsament compte que dinou anys.

Ja de molt jovenet, que ve coneixent l'art de Talia, per lo que ja ha trepitjat tots els escenaris, de les societats recreatives de Girona; havent actuat una llarga temporada en l'entitat «La Amistat», ab una companyia d'aficionats, en la qual ell hi figurava com a director.

Se distingeix, sobre tot, per la naturalitat, expressió y bella plasticitat que sab donar, a tots els personatges qu'ell representa, que li val molts aplaudiments, per tots els públichs, ahont se ha donat a conèixer. Tant en els tipos còmichs, com en els dramàtics li van bé per son caràcter, però ahont treu tot el seu art personal, es en els tipos cò-

michs que sense efectismes de cap mena, sap donàrlos-hi tot el seu relleu.

Moltes son les obres que formen part del seu repertori; però sols necitarém algunes de les seves predilectes com son: *L'Hereu Escampa*, *Gent d'Ara*, *Don Gonzalo o l'orgull del gech*, *La Reina*, *Cura de Moro*, *Les Arrels*, *El cor del poble*, *Flors y Violes...*

Son caràcter, es franch y amable, que sab ferse apreciar per tots quants tenen ocació de tractarhi.

Sols ens resta dirli, que no tingui vanitats ni pretencions de cap mena; que vagi estudiant y escoltant els bons concells que li puguin donar les persones més intel·ligentes qu'ell, a n'aquest art; si aixís ho fà arribarà a assolir un bon pervindre.

AGRUPACIONS Y SOCIETATS

—Centre Social.—Devant d'una distingida concurrència s'hi representaren, *Mal d'amor* y *Vetlla trista*, ab molt acert y distinció per part dels senyors Planas, Baell, Moix y Oliver (A). Els demés, joves novells, res més que molta bona voluntat. El monllech del plorat Fontova *L'últim grahò*, fou recitat ab gust pel senyor Baell.

Ens comunicaren que hi han en preparació obres de valua com: *Els Vagabons*, *Francesch Rusch*, *Com les olives*, *Pobra mare*, *El calvari de la vida* y altres escullides de Teatre Catòlich.

Desitjem a n'aquests joves que deixin de banda, totes aquestes comedies tontes y xavanes que per fatalitat imperen en el catòlich, d'obres sense danies.

—Ateneu Obrer del Districte II.—Sabém que s'ha nomenat Director d'Escena per la vinenta temporeda, al excelent aficionat don Pere Boquet.

Si l'ajuden elements de valua, pot fer una campanya artística, puig seràn molts els autors de nomenada, que faràn entrega d'originals per probes d'ensaig a tant lloat senyor Boquet, lo que demostra que se li reconeixen dots envejables d'actor.

—Ateneu Obrer del Districte II.—Diumenge dia 30 a la tarda, tingué lloch una extraordinària funció posant en escena les obres *Servey d'amich* y *Pati blau*.

La primera a càrrech de les joves aficionades senyoretes X. X. y Foix y dels senyors Perbellini, (germans), Icart y Borsó, fou forsa ajustada fent riure de bó a la concurrència qu'era escullidíssima y de molt temps no vista en aquesta entitat. La presentació escènica y vestuari foren excelents.

Tot seguit representaren *El pati blau* den Rusiñol, en que'l jove Reig se portà molt correcte en el «Jacinto» estant felicíssim en molts passatges de l'obra. La senyoreta Foix, vistes les qualitats que reuneix com a novella

aficionada, dirém qu'estigué acertada y si hagués parlat més pausat, hauria tret més partit. La senyora Ugas, en la «María» ferma en son comés, però potser en alguns moments, quelcom ploricoya. El senyor Narcís Perbellini, en el interessant paper de «Senyor Meigs» el matisà ab un gust artístich admirable, valguentli sinceres aprobacions del públich. El senyor Icart, en el difícil paper de «D. Joseph» molt acertat. El grup de «Noves» per simpàtiques senyoretes, gracies a la ferma direcció no fallà cap conjunt, y això que totes eren desconexedores de lo qu'es l'escenari. La nova decoració pintada, pel director del quadro, ens agradà forsa tota vegada que s'apartava d'aquells tons blavenchs de cuina, com ho pinten en moltes entitats y fins teatres. El públich arribà a conmourers, fins aplaudir freneticament. Pel dia 13 mes vinent, debut del quadro Perbellini ab l'obra *La Tosca*. Creyém serà un éxit.

—Centre social de Beneficiencia de Betlem.—En aquesta entitat, diumenge a la tarda posaren en escena les obres *Mal d'amor*, *L'últim grahò*, *Vetlla trista* y *Embolichs*. En general, dirém que la interpretació de les mateixes fou bastant deficiente, y el públich s'aborri en els entreactes de duració interminable.

El primer acte de la primera de les esmentades obres, fou passador y el segon decaigué per complet. L'obra marca un personatge geperut y nosaltres no'l vegerem.

La segona obra interpretada pel jove Baell, dirém que anà molt fluix, puig li mancava el sapiguer declamar y més direcció escènica, qu'es lo que mancava en totes les obres.

La tercera, haguera sigut la única acceptable a prò un d'ells (y primer protagonista) no sabia el paper, y després el caure les portes en els punts del drama, fou causa de que no tingués l'èxit que s'esperava.

La última feu riure y res més que riure. No passà d'aquí la cosa.

Observacions devém fer y son: Que comen sin puntuals y no acabaran a prop les 9 de la nit. Fassin entreactes curts. Ens avinim a que se senti l'apuntador, però no el tra-punte ni que tampoch, se veigin llibres y mans que surten pels bastidors.

Els recomanem en gran manera, que estudiïn, que no fassin tants actes, qu'ho fassin bé, y aixís no sentirem dir per la sala «En pagant ningú vé».

GRACIA.—La Margarita.—El diumenge, dia 6, el quadro dramàtic de la casa després d'un drama castellà, va posar en escena la comedia d'en Pitarrà: *Un barret de riades*, mereixent molts aplaudiments tots els intèrpretes que eren la senyoreta Cama y els aficionats senyors Martí, Pufols, Abril, Bozzo, Costa y Casanovas.

—Circol Catòlich.—El prop-passat diumenge, dia 6, y després de una coneguda comedia castellana en dos actes, se donà una segona representació de la nova comedia en un acte del senyor Joseph Martí Rodés, *¡Curridus!* còrrent a càrrech la execució, que fou esmerada, dels senyors J. M.ª Bohera, A. Martí, J. Martí, F. Nicolau, LL. Munné, C. Pi y D. Soley.

SANT GERVAS.—Centre Autonomista Català.—La companyia «Johanus» ha posat en escena darrerament, la hermosa comedia *El lladre*, triomfant en sa execució a més del citat director, la simpàtica actriu senyoreta Josepha Persiva.

Esperem véurels en altres obres, pera poder parlar de aquesta companyia ab la extensió que els seus mèrits es mereixin.

—Centre Autonomista Català de San Gervasi.—El dia 6 tinguè lloch l'inauguració de la temporada, posantse en escena baix la direcció del senyor Johannus, *El lladre*.

S'aixeca el teló y desde el primer moment tinguerem una agradable sorpresa, puigs veyem una decoració nova y un conjunt de presentació que no deixava res que desitjar al igual que'l segon acte, quina escena fou presentada ab tota propietat.

En quan a l'execució el senyor Johannus trevallà el paper ab molta naturalitat en tota l'obra y sobretot en el segon acte ahont alcançà bona altura. Identícament podem dir de la senyoreta Persiva. El senyor Serra sí be interpretà el paper li faltava una mica de entonació, no desdignant pe xò del conjunt. El senyor Oliver molt encaixat, emocionat a la concurrència. El senyor Rita fou el que de-

sencaixà del tot. La senyora Perramon trevallà ab justesa. El conjunt a excepció d'alguna escena del primer acte fou bo del tot.

Repetim que la presentació fou de les notables, lo que de nos rà una direcció artística ben diferenta de la que hi havia agut fins ara.

Y ja que comensen temporada, eis hi direm que procurin presentar les obres com ho han fet en aquesta, estudiar ab amor les obres y pensin que nosaltres no serem severs, pro, sí, molt justos.

—Foment Martinense.—Diumenge passat a la vetlla, la companyia Claramunt. Devenat, posà en escena l'hermosa comedia de gran èxit *Juventut de príncep*. L'interpretació en conjunt forsa acceptable. Digne de elogi reullà aquell segon acte el més acabat en tocant a l'execució escènica, especialment per part d'aquella estudiantina de Heidelberg, puig tots ells lograren donar una viva expressió de vida en cada un dels respectius personatges de aquelles figures jovials y simpàtiques sense decaurer gens al ensemps que molt a to la part del coro. L'únich deplorable que mereix forta censura va esser aquelles bandes fallades de roba y sobrades de pintura, servides pel sastre senyor Cruixens, especialment tres d'aquelles que no atnèm el significat ni simbolismes dels colors nacionals. Val la pena de ficsarshi devant d'un públich que paga pesseta per butaca y a la veritat allò resultava poch passador. La senyoreta Ferrandiz aquest cop, va donar el cop en aquella «Catarina» tant festejada. Sia aquesta aureola d'avuy una forsa en sa campanya artística pera colocala demà al lloch ahont ab justícia li pertany. Llástima de no secundarla aquell «Carles Enrich» més acertadament, de resultà aixís segurament els finals dels actes tercer y quint el públich els hauria aplaudit ab més forsa. No obstan al jove Cuyá li hem vist fer altres obres y el considerém apesar d'això un bon galán jove y de condicions envejables. El senyor Adrià es un actor estudíós y conscient de lo que fá. La caracterisació aixís com el detall del «Doctor Juttner», ens agradà, esprevisor y s'allunya sempre de tota crítica. Ho celebrem. En Papacit y Nolla molt justos, particularment aquest últim detallà aquell

mutis del quart acte a casa del «Príncep» com un actor consumat. Aficionats aixís, desgraciadament no abunden en elenchs de entitats particulars. El felicitém. Al senyor Devenat el reconeixem com un bon actor y excellent director escènich y això es el millor elogi que ab plena justesa podem fer d'elli.

La senyora Casades en la senyora «Ruders» fent un paper inferior a les seves facultats d'actriu acabada.

Un aplaudiment a la presentació espléndida del mobiliari, lo propi que a l'electricista pera aquella lámpara artística de delicat gust modern. ¡Ah! Ens va plaurer que la senyoreta Ferrandiz que conta ab sobrat criteri per evitar el ridícul desistís de sortir en escena ab aquella cartuchera ridícula propia per un comparsa que devia fer les vegades d'elegant borsa. Molt bé.

L'apuntador en caràcter. Baix de tó.

HORTA—Centre Català d'Horta y Santa Eulàlia.—La vetlla del pasat diumenge, la companyia que ab tant acert dirigeix en Pere Codina, representà la tragedia del mestre Guimarà, *Mar y Cel*.

El senyor Codina en el «Said» com de costum, estigué admirable fins a gran altura demostrant una vegada més ser un artista consumat, y fent entusiasma diferents vegades al públich que omplia el teatre, tributantli merescuts aplausos. La senyoreta Vallbé en la «Blanca» estigué molt bé, y va participar també de llargues ovacions. Un aplauso als senyors Buxens, Ballart, Munt, Amorós, Petit y Sinca, que desempenyaren ab bastant acert els seus respectius papers de «Carles», «Ferrà», «Joanot», «Hassen», «Malek» y «Mahome»: els senyors Castells y Mer, bastant insegurs dels seus papers.

Seguidament el senyor Codina recità: «La Musa Popular» de l'Iglesias, que sigué coronada a llargues ovacions y demostracions d'entusiasme, fent aixecar el taló diferents vegades.

Per fi de festa, es posà en escena, la comedia en un acte den Morató *Un cop de vent*, per la senyoreta Vallbé y els senyors Amorós y Petit que lograren divertir a la concurrència.

Dels nostres Corresponsals

LLEYDA.—En el bonich teatre, construït al aire lliure a la Plassa de Toros, ha debutat la companyia dramàtica catalana Llojles-Roca, figurantli com a primer actor l'aventajiat Agustí Saumell y com a primera actriu la simpàtica Anita Morera. El dia del debut fou el dimars, i del corrent, ab la grandiosa tragedia en tres actes del gran Guimarà *Mar y cel*. Tots els que hi presgüeren part no estaven del tot ben possessionats dels papers respectius, no deixant de distingir-se la senyoreta Morera («Blanca») y senyor Saumell («Said»). Els demés ajudaren sigüent freneticament aplaudits. La presentació bona. La concurrència molt nombrosa.

El dimecres, dia 2, també ab bona entrada posaren en escena la preciosa y celebrada comedia de l'Albert Llanas *Don Gonzalo o l'orgull del gech*. La interpretació del tot arrodonida. La senyoreta Morera, molt a tó en el paper de «Conxita» y el senyor Roca, en el «Grap», colossals, s'guent son notable treball aplaudit per tothom. Molt bé el senyor Roca; nosaltres el felicitem de tot cor. La senyora Alegret y el senyors Saumell, Lloelles, Munts, Roses y Parreño, en els respectius caudals de «Tomas», «Canari», «Tofol», «D. Gonzalo» y «Lluís», molt bé, per lo que la concurrència els premià ab forts aplausos. Els demés arrodoniren el conjunt fent que l'obra agradés a tota la concurrència.

TÀRREGA.—Després de la despedida de la companyia Casals-Cazorla, que tingué efecte el dia 16, ab l'obra *La creu de la Masia*, res més se pot consignar referent a teatre català en aquesta població fins a la vinguda de la companyia Llorente-Blanca-Viñas, que representà, el dia 30, *La regna jove* y *Els Zin-calds* en el Teatre «Alianza».

Entristeix l'ànima al veure un públich que, a pesar d'estar bastant malejat ab atraccions insubstancials y obres d'escàs mèrit, acudeix freturós ab desig de gosar ab obres que tota la premsa ha elogiades tant y tant y s trova ab la decepció en que va trovar-se el dia de la susdita representació. ¿Podrán queixarse aquests artistes si el nostre públich els abandona? L'haverhi dos o tres personatges que's debategen pera salvar una obra, es ben poca cosa en obres de l'importancia com *La regna jove* que's necessiten indispensablement graus conjunts y curada presentació; pcig el donar al públich aquesta obra ab les condicions que ho feren, demostra que's va pera explotarlo encara que siga enganyant a un públich massa indulgent o que's directors de la companyia no coneixen l'obra, ja que lo que's donaren no fou més que una parodia ridícula de *La regna jove*.

SABADELL.—Academia Católica.—La congregació Mariana de Lluïsos ha donat una lluida vetllada representant les obres: *L'exemple* y *L'ànima en pena*, les quals foren molt ben desempenyades per tots sos interpres.

—Societat Choral Goidà.—Han representat entre altres obres, la sarsuela *¡Dorm!*. L'execució bastant acceptable.

—Centre Sabadellench (Gelats).—Han representat un drama castellà y la pessa catalana *Lo lliet del capità*.

que feu riure molt per part de la senyoreta Rodríguez y els senyors Cauhié y Bruguera.

—Teatre Camps de Recreu.—Ab motiu de la festa major s'ha donat una representació de l'òpera catalana dels compatriotes sabadellenchs senyors Trias y Casademont *La dona d'aygua*. Fou posada en escena ab tot el mateix repart y aparato qu'el dia de sa estrena a Barcelona.

MALDÀ.—En aquesta xamosa població s'ha edificat de peu un local per a un centre Catòlic, ab una espaiosa sala d'espectacles. Pera'ls dies d'inauguració que seran el 27, 28 y 29 dels corrents, festa Major de dit poble, està contractada una companyia catalana baix la direcció del primer actor don Artur Buxens y de la que'n formen part, entre altres valuosos elements, la senyora Llorente y els senyors Blançà, Viñas y Tor. Les obres que's representaran seran *Foch nou*, *Els Zin-calós*, *Gent d'ara*, *La diada*, *Meistre Olaguer*, *El ret de la Sila* y *L'Oicle Rector*. Ab motiu de tal acon-tei-ament, reina gran entusiasme en els pobles de la rodalia. Ja'n parlarem.

SANT BOY DEL LLOBREGAT.—Ateneu Samboyà.—Dissapte passat tingué lloch la segona representació de *La regna jueu* per la companyia Llorente-Viñas-Blanca, obtenint el mateix èxit que la primera funció; no obstant y això les senyores Llorente, Paricio y demés, com els senyors Viñas, Tor Rodó, Lleal y altres'ns agradaren més que en la primera representació. El senyor Blanca tingué moments de gran actor.

La presentació escènica en el segon y tercer acte molt bé; en l'últim molt deficient y en el primer un *bunyol* puig no era més qu'un teió de bosc, sense fatxada de palau, ni flors, puig el gran duch Bladimir tingué de collir la rosa d'un tronch de arbre sech y tenint més de deu p.m.s d'alsada.

SANT CUGAT DEL VALLÈS.—Teatre Tadeo.—Ab extraordinari èxit ha debutat en aquest teatre la companyia de vers composta d'actors procedents dels teatres Principal y Romea dirigida per el primer actor en Joseph Pubill, representant l'obra den Rusiñol *La bona gent*, prenent part en Pubill, les senyores Roca, Martí, Guerra y Ceballos y els senyors Puigventós, Vives, Salas, Capdevila, Fernández y Gibert. L'obra anà ajustadíssima, com es de suposar tractantse d'actors com els esmentats, quedant la concurrència que per cert no fou escassa) molt satisfeta y contenta ab desitjos de que continui venint aital companyia a donar representacions, puig feya molts anys que no havien tingut el plaier de poder admirar cosa tant bona com la actual. La senyoreta Roca y el senyor Pubill feren un treball admiradíssim guanyantse les simpaties de tota la concurrència. No deixaren de portarse molt bé tots els demés actors. Per últim representaren la comedia den Pere Coromina *La dèria de don Pau* que fou posada en escena per don Joseph Vives.

Per diumenge prop vinen tenen anunciat *Terra baixa*. Creyem que serà un plé, puig la concurrència queda lo que's diu contentíssima y ab molts ànims de tornar admirar y aplaudir a tant bons actors.

TORTELLÀ.—Teatre Ginebra.—La companyia d'afionats d'aquesta antilitat comensarà la tasca d'un nou teatre: puig l'última temporada d'hivern treballaren ho-

mes sols, y ara segons repartiment passat festes d'Agost posaran en escena el drama de Manel Folch y Torres *Reixes enfoaa*, baix la direcció den Joseph Sarredas entrant en dita companyia els següents aficionats, senyoretas Florentina Estebanell, Rosa Quer y els senyors Nacés Jontas, Geroni Vinyet, Joan Torrens, Pere Quer, Joseph Pelaó, Esteve Faig y Manel Durán, de la qual'm felicito y els felicito a tots pel gust del nou treball.

MOLINS DE REY.—Centre Catalanista.—Per una coincidència havem pogut veure una representació de la famosa obra *La regna jueu* en el teatre d'aquesta societat la vetlla del darrer diumenge.

La companyia que tenen organizada el senyor Barbosa y la senyoreta Fremont, aprofitant l'anada a Sant Vicens dels Horts per a representarhi a la tarda la esmentada obra, la organisaren per la nit en el «Centre». Y per cert que'l públich ne sorti ben satisfet puig tant el senyor Barbosa com la senyoreta Fremont estigueren superiors en els seus papers de «Rolante» y «Alexia». Les demés parts també molt aceriades lo que contribuï a que resultés un conjunt ben arrodonit. El darrer acte resultà'l més fluixet per la manca de condicions del escenari y deficiències de preparació.

Seguidament representaren *El Zin-calós* que fou molt ben rebuda y celebrats els incombrables acudits de que està plena l'obra.

Se reparteixen ab aquest número les darreres pàgines, junt ab les cobertes, de la comedia

EDUCACIO DE PRINCEP

Aquesta producció la rebràn els nostres suscriptors degudament enquadernada.

Les altres persones que vulguin tenirla enquadernada, poden conseguirho en els llocs y mitjans les condicions de costum. També, desde aquesta setmana, s'encarregarà de fer canvis, el Kiosco «El Siglo», del cap d'amunt del Passeig de Gracia, davant de casa la Marquesa. Preu de enquadernació: 15 cèntims exemplar.

Els compradors de fora Barcelona podran recullir l'obra.

EDUCACIÓ DE PRINCEP
enquadrada, als respectius corresponents.

Se reparteixen també avuy 16 pàgines (que *corresponen* als nostres subscriptors) de la magnífica producció teatral

LA FELICITAT EN UN RECÓ

Tenim en cartera altres celebradíssimes produccions que ja aniràn anunciantse oportunament.

GINEITE LANTELME. — Heusaquí una notable actriu francesa, morta darrerament a l'esclat de la juvenut y de la gloria. No som més extensos en aquesta nota, perquè el nostre corresponent a París, en la seva crònica setmanal, ja parla detingudament d'aquesta malagunyada artista teatral.

Hem rebut el volum de *Contes endimoniats*, que formant part de la col·lecció «Varia» acaba de publicar el nostre distingit col·laborador J. Buigas Garriga. D'aquesta obra ja'n parlarà, ab la merescuda atenció y detenció, el nostre company «Atxa».

Hem rebut també el núm. 7 de l'interessant *Butlletí* de la Societat protectora dels Animals y de les plantes. Com els anteriors publicats es, dintre el seu gènere, forsa interessant.

Suposem enterats als nostres llegidors, per la premsa diària, dels preparatius que s'estàn fent al bosch de «Can Tarrés» de la Garriga, pera posarhi

en escena la nova obra de l'Ignasi Iglesias, *Flors del Cingle*.

La producció de l'Iglesias, anirà acompanyada de ilustracions musical del mestre Cassià Casademunt y, escenogràficament, serà presentada per en Moragas y l'Alarma.

Sembla que la primera representació de *Flors del Cingle* tindrà lloch el dia tres del pròxim Setembre.

Se parla molt de la importància y transcendència que revestirà la projectada festa. Nosaltres ja'n parlarem oportunament, ab més extensió procurant deduirne, a més de una fruïció y experiència artístiques, l'exemple y la lliçó que pot encloure.

Important

La setmana entrant serà posada a la venda la novela psicològica del Dr. D. Pere Manaut

L'Abim

el preu de la qual serà de DUGUES PESSETES exemplar.

Els subscriptors de DE TOTS COLORS, mitjansant la presentació d'un dels volums de la nostra Biblioteca, podran adquirir aquesta obra a UNA PESSETA l'exemplar.

Dita novela estarà ricament presentada formant un volum de més de 200 planes.

Bibliote

Fòra
dintre de
hem put
entre els
dich, a p
michs.

Porl
acte, per
de: dos
30 centio

Cor
Poe. Pri
lavoreix
lms.

Els
de Erck
a pesse
pesseta

Un
den Jos
rals. Al

Un
listes
ció). Si
y Torr
nostres

Lli
Torras

El
(avent
nan D
venda
xèdors

El
de Ca
Preu
favore

Biblioteca "DE TOTS COLORS"

Fóra dels folletins del periòdich, però dintre de la *Biblioteca DE TOTS COLORS*, hem publicat algunes obres que's venen, entre els favoreixedors d'aquest periòdich, a preus extraordinàriament econòmics.

Porí (segona edició). Comedia en un acte, per Felix Duquesnel. Preu de venda: *dos rals*. Als nostres favoreixedors: *30 cèntims*.

Cor delator. Monòlech, de Edgar Poe. Preu de venda: *un ral*. Als nostres favoreixedors: els costarà no més *15 cèntims*.

Els Picarols. Drama en tres actes de Erckmann Chatrian. Preu de venda: *2 pessetes*. Als nostres favoreixedors: *1 pesseta*.

Un cop de vent. Pàs de comedia, den Joseph Morató. Preu de venda: *dos rals*. Als nostres favoreixedors: *30 cènts*.

Un joch de cartes, o memòries ab lletra menuda. (segona edició). Sainet en un acte, den Manel Folch y Torres. Preu de venda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors: *40 cèntims*.

Llibre del actor, per en J. Ferràn Torras. Preu de venda: *una pesseta*.

Els Mestres contistes (vol. II) (aventures de Sherockl Holmes), de Conan Doyle y Catulle Mendes. Preu de venda: *una pesseta*. Als nostres favoreixedors: *dos rals*.

Els Mestres contistes (vol. III) de Carles Dickens y Nicolau Gogol. Preu de venda: *una pesseta*. Als nostres favoreixedors: *dos rals*.

Les bessones. Quadro de comedia de Florenci Cornet. Preu de venda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors: *40 cènts*.

Raig de Sol. Comedia en dos actes per Joan B^{ta} Pagés y Maruny. Preu de venda: *1'50*. Als nostres favoreixedors: *tres rals*.

El Curandero nou. Sainet den Ramón Ramón y Vidales. Preu de venda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors *40 cèntims*.

El patró Pere March. Drama en un acte den Pompeyus Gener. Preu de venda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors: *40 cèntims*.

El Teatre tal com es. La hermosa Conferencia de Enrich Irving. Preu de venda: *25 cèntims*.

Ombres d'amor. fantasia en un acte per Joseph Burgas. Preu de venda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors: *40 cèntims*.

Jutge y part, comedia en un acte, per R. Bracco. Preu de venda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors: *40 cèntims*.

Les persones que vulguin adquirir alguna d'aquestes obres, ab la rebaixa de preu que oferim, poden ferho en aquesta Administració (Passatge de Mercader, 10 interior) o en el Kiosco DE TOTS COLORS Rambla de les Flors, davant de ca'n Quadros, mentres presentin, pera acreditar el caràcter de favoreixedors de aquesta empresa, qualsevol dels volums publicats dintre la *Biblioteca DE TOTS COLORS*.

Els nostres favoreixedors de fóra Barcelona poden demanar aquestes obres, ab les mateixes condicions, als respectius corresponsals.

Colecció "Varia"

D'aquesta colecció, la més original de forma é impresa ab tota pulcritut, s'acaba de publicar el volum 4.^{art}, que's troba de venda en totes les bones llibreries y en son lloch d'Administració:

Sant Pau, 21. - Llibreria MILLÀ

POMPEYUS GENER

Monólechs extravagants

Volum 1

Preu: 50 cts.

L'americana vermella

El bon diable

Oh! els temps antichs

Un somni futurista espatarrant

FRANCESCH MATEU

POESIES

Volum 2

Preu: 50 cts.

Del Reliquiari (6 poestes)

Brindis (5 poestes)

De ma garba (6 poestes)

Cançons (5 poestes)

AVELI ARTIS BALAGUER

MATÍ DE FESTA

Volum 3

Preu: 50 cts

*Diàlech estrenat
en el Teatre Principal per la
actriu XIRGU y l'actor
NOLLA*

J. BUIGAS Y GARRIGA

Contes endimoniats

Volum 4

Preu: 50 cts.

La bufada esglayadora

El crim den Tofol

El revólver de mon oncle

La cicatriu roja

Seguiràn publicantse volums dels més celebrats autors catalans (sempre al maleix preu de 0'50), formant una bella coleció, goig de tota biblioteca.